

وطن ته

اي وطنه زما د ماشومتوب
زما د ناپوهۍ او لېونتوب
زما د بد مستۍ د زلميتوب
زما د بېخوبيو د آشوب

اي وطنه زما!

فکر مې د تا د غرونو باز
مينه مې د تا د رگوساز
شعر مې د تا د زړه آواز
ستا دسترې مينې د اعجاز

اي وطنه زما!

درد دې دو گړو زما د خان
سر مې ستا بې سرو نه قربان
مه اوسه بې تانه زما نشان
اي سپېڅلې خاورې د افغان

اي وطنه زما!

د پولادو زړه

دا پولاد دی که له غوښو نه جوړ زړه دی
چې جګړې يې په نننۍ پرچم دخلکو
سپېلنې يې د سپر غيو د غيرت شرم
څوک چې زړه کې بوي په غم دخلکو

وطن ته

ستا په وچو د بنتو غرو کې اې وطنه
ستا په لارو سپر کو کې اې وطنه
ستا دهرې لوېشتې ځمکې په سينه کې
ستا په شاو او مېرو کې اې وطنه
ستا دورېځو او شينکي آسمان په زړه کې
ستا په وچه او او بو کې اې وطنه
په جومات کې، په مکتب کې، په دفتر کې
ستا دمرو په هديرو کې اې وطنه

سرې لمبې او آفتونه راروان دي
جايران په دې حدودو حاکمان دي

کابل ۱۰۱۰۱۰۱۰۱۳۴۶

تېر شوی بهار

دځوانۍ پر خمار راغلمه زړښت ته
څو مې سترگې خلاصولې بهار تېرو
ترا مې لاس ورغځاوه ديار کاکل ته
دمستی د شپو او ورځو کتار تېرو

کله چي ونږېږي تور قصر ونه
کله چي ورپېږي سرې جنايې
کله چي غبرگي شي په لوړو برجو
دپونده وو درغلي لمبې
کله چي پلنې شي په غرو رغونو
دخنځيرو دماتو وټې
کله چي و خوځي د سين په زړه کې
مستي، بياکه، لېونۍ څپې
کله چي تندر او برېښناوو سره
سر را اوچت کړي دمظلوم اسرې

زه به بيا هله ترانې ليکم

په خپلو وينو به ټپې ليکم

۱۳۴۸۷۲۰

پښتون

څه ساده دی دا پښتون چې تر بگني کا
زه د زړه وينې پي چنم دی دښمني کا
خلکو لاندې تر پښو ستوري سپورمې کړل
دی لا دوو مېړو ته ناست دی او شپني کا

دخوانی لمبې

راخه راخه اې مستانه نغمې
دنوي ژوند نېشي
چې ايرې کپري او سپرېري دخوانی لمبې

زما ترانو ته نوی خوندور که
ابدي ژوندور که
زلمي سپاره ته بل میدان او بل سمندور که

هغه خوانی شه ده چې شور نلري
خاصه داور نلري
درياب به شه وي که خپه نلري زور نلري

زاره که وینې پروني خوبونه
خپل لپوني خوبونه
مور ته راخپرمه کړه د عصر نني خوبونه

زمور په چيغو کې قوت کېر ده
يو شه هیت کېر ده
زمور په هخو کې دغرونو عظمت کېر ده

راخه راخه اې مستانه نغمې
دنوي ژوند نېشي
چې ايرې کېږي او سپرې دخوانې لمبې

نبرنه - پکتيکا ۲۶ ر ۲۳۴۳

خوان ته

ژوندون يوه لارده، هيله ډپوه ده
توشه درنه ده، هيله اورده ده
په هر قدم کې، په هر لوبشت کې
دېکو بدو يوه هنگامه ده
قدم مضبوط برده، وار خطا نشي
ستا په آرزو کې دنيا پرته ده
د ژوند سندره و دبقالوبه
له تا خوره ده، پر تا توده ده
ته نوی خوان يې، ته لوی افغان يې
ته يوه هستي يې، ته يو جهان يې

کابل ۵ ر ۶ ۱۳۴۸

دسبا هیله

په دې تیارو کې
په اورډو شپو کې
په دې غمو کې
په اند پښنو کې
زړه ته مې رسي یوه نوې دمه
روښانه ښکاري دسبا بڼه

غرونه به شنه شي
گلان به سره شي
خوښي به ویننه
غم به ویده شي
ماته رارسي په صبحدم کې
نغمه دوصل په زیروم کې

شفق سور کېږي
سبارا خپږي
رڼا خورېږي
تیاره کمېږي
له غرو راغبرگه نوې نغمه ده
زښته خوشبویه، ډېره خوره ده

يه زويه زويه
د وطن زويه
گوره تنه نشي
عرصه ده لويه
ليبر. منتظر شه سباد تا ده
مخه دې پا که لار دې رها ده

کابل ۱۷/۸/۱۳۵۴

ملگرو ته

اي ملگرو زما دعقيدې
زما دغم په شپو کې ددېرې
زما په ترانو کې داميد
خلکو په مرچل کې دجگړې
لاس کې جلبونه دتوفان
پښو لاندې اسونه حادثې
هر قدم خطر دغرقېدو
شا او خوا اورونه دفتنې
هر آواز دتالندې دمرگ
هره سا سرکشي زلزلي
سر کې يرغلو نه د بري
سترگو کې برېښنا دغلبې

مړه مشرق له شانه غلې غلې
خوکې رابنکار پري دلمبو
بياد شپو وهلو غرو په خندا و
سره رڼا خور پري د سپېدو
پښو کې د پېړۍ داسیرانو
بند په بند خنځير په متېدو
ورانو د بوالو کې د بزگرو
شور د آزادۍ په خورېدو
شپه د لو تېماری په تېرېدو
لمر د عدالت په راختمو
اې زما ملگرو د جنگو
زمون د سرو سرکشو بیرغو
اې راوینسوونکو د زنگو
زمون د زموږو خلکو د ننگو
اې راخوځوونکې د خپو
اې سر ماتوونکو د ظلمو
اې لښکره زموږ دار مانو
اې په مخه تلونکو سپلاوو
نشته بله لاره بې له ننگه
نشته بله مخه بې له جنگه

بڼر نه پکتیکا ۷۴ ر ۱۳۴۸

سرې وريځي

بيا دغرو له خو کو خو کو
سرې وريځي را بنکار پري
دافق توره پتاره
په سکر وټو جړ او پري
نن دځمکې له گرمۍ نه
دآسمان بڼه بدلېږي
دا دچا دوينورن □ دی « دآسمان لمنې سرې دي »
دا دچا دزړه له اوره په وريځو کې لمبې دي

دتياره ما بنام په زړه کې
دسحر نښې ځلېږي
دسبازرينې وړانگې
را خور پري، رار سپري
دجهان دا ضرورت دی
سره رڼا به پي خور پري
دغه بنکلي مرغلرې شعر ندی انقلاب دی
دسبا له سره آسمانه را بېل شوی يو شهاب دی

سرې وريځې سپلاوونه
په درو کې را بهېږي
دا تيارې ځپلي غرونه
سرو موجونو کې ډوبېږي

تور رنگونه راتمبېري
د ژورو په خوالو پېري
اې د سرو لمبو زمنو! گړندي شئ چې زړېرم
زه د تورو شپو اسيريم لاس مې نيسي چې ډوبېرم

يا به مور، يو يا به نه يو
دا جونگړه به رناشي
دا د شپې غارتگران به
ټولو خلکو ته رسوا شي
دا د غم توره دنيا به
ډوبه ډوبه په خندا شي
دهغه وخت نيك بختانو هېر مونشي دا جنگونه
ددې تورې شپې په زړه کې د لارو يوسره ننگونه

پلخمري ۲۲ر۲۳۴۷

د آسمان بدل رنځ

بيا بدل دی په دې سيمه د آسمان رنځ
د تاريخ د غورځنگونو دامکان رنځ
زموږ هیواد عبرتکده د ټول عالم شو
ځناورو ته او بنټی دانسان رنځ

دابه خوڪ وي

ننه په سينه کې مې خوڪ ساز کوي
شور کوي، مستي کوي، آواز کوي
مېرې مونږې ته د دوستۍ پيام
ليکي زما په وينو د راستۍ پيام
گواکې د انسان د آزادۍ پيام
گوره دابه خوڪ وي؟

کله چې تيارو کې زه بې ځانه شم
وډار شم له چانه بې ايما نه شم
ولگوي دې د فضيلت خراغ
رون کې زما رگونه د غيرت خراغ
تل دې وي ژوندی داد عزت خراغ
گوره دابه خوڪ وي؟

کله کله غواړم چې سر کته کړم
خرشمه دچا او ځان په کته کړم
دې بيارا بيدار شي او مستي کوي
مارا گرزوي زبر د ستي کوي
نه دچا خر کېږي نه پستي کوي
گوره دابه خوڪ وي؟

کابل ۱۳۴۳ر ۳۱

يادونه او درمندونه

بيا په غنمو لوونه گله شول
بيا درمندوته گېډۍ چلېږي
بيا نجونه راغلي دوزيو ټول ته
بيا دسره دوبي لمبې بلېږي
بيا هغه لودي، هغه لرونه
يو اخي لښته نه معلومېږي

يه لښتې لښتې، د كليو حورې
دا چې تنه ايم څه دې يا دېږم؟
زه چې گېډۍ ته لاس غځومه
ته راپه ياد شي نو بيا ژر دېږم
نه لوكې خوندي شته، نه په لاره كې
له ناچار په يو څه خوځېږم
كله زنگېږم، كله ږنگېږم
كله درېږم، كله غورځېږم
هر څه چې يم، هر څه چې كړمه
اې زما لښتې
تا يادومه

بيا درمندوته خانان راغلي
په لويو گرزي زموره څار كړي
په مستو مستو اسونو راشي

چې بد گمان شي سترى شمار کړي
هغه زلمى بيارا پيد شوى
چې په هر لوى او واړه گوزار کړي
تر خپلو سپينو ستر گوډ لاندې
نجونو ته گورې چې کومه بنکار کړي
مگر اې لښتې
هر څه چې يم، هر څه چې کړمه
تا يادومه

گر مې سوځلى زما پوستکى
له هر وېښته مې خولې بهيرې
لور مې پل شوى، لاس مې زخمي دى
سر مې چکر خوري، ملامې خوږېږي
نه مې همدرد شته، نه مې ملگرى
نه مې څوک نازي، نه را جارېږي
ورځ خو لښه وي چې پټې وړمه
توبه له شپې شه سخته تېرېږي
مگر اې لښتې
هر څه چې يم، هر څه چې کړمه
تا يادومه

افسوس افسوس دى لار مې اوږده ده
د تا ليدو ته، ستا بوييدو ته
د ژوند سيندونه، د ژوند غمونه

مخ کي پراته دي در رسيدو ته
هر کښت چي رېم، هر بار چي وړمه
غوايي چي با سم قلبه کوو ته
هرڅه کړمه، هرڅه چي یمه
اې زما لښتې تا یادومه !

بالا دورې- پلخمري ۶ ر ۴ ر ۲ ر ۱۳۴۲

سیلانی بزگر

بې پروا راغی ساده بزگر دی
پښې یې چاودې گربوان شکېدلی
مخ یې شو کارې، شونډې یې وچې
لورې اخیستی، گرمي وهلی
سربیر شوی، نوکان مات شوي
پایڅې شکېدلي، خيرو خوړلی
چاوپرولی، چاخوړولی
چارپرولی، چاغولولی
ساده بزگر دی، دچانوکر دی
جشن به گوري
اوبیابه درومي

کله په شاعی، کله په مخ عی
کله راستون شي، کله روان شي
کله موسکی شي، لېر خندنې شي
کله ناخاپه له خندي واران شي
بنارته راغلی له لري سیمو
هر شي ته گوري ورته حیران شي
چا تپل وهلی، چا پرزولی
چا راشرلی، چا شرمولی
ساده بزگر دی، دچانوکر دی
جشن به گوري

او بيا به درومي

خلکو ته گوري بڼه لبا سونه
تور پتلونونه ، سپين کميسونه
په پښو بوټونه ، په تن کوټونه
سره يې مخونه ، سپين يې لاسونه
څوک له مېرمنو ، څوک له زامنو
جوړه جوړه ځي زلمي او جونه
د ده په زړه کې خوځي موجونه
تش ارمانونه ، وچ هوسونه
ساده بزگر دی، دچانو کر دی
جشن به گوري
او بيا به درومي

خدا زده چې شپه به چپرې سبا کړي
خدا زده چې نس به چپرې بسيا کړي
څوک پسې گزري ، څوک يې پروا کړي
که خوار رنځور شي ، راپې ضرور شي
څوک يې دارو کړي، څوک يې دوا کړي
له غرو راغلی ځاله يې نشته
بې شپو نه وری دی تاله يې نشته
ساده بزگر دی، دچانو کر دی
جشن به گوري
او بيا به درومي

پلار يې مړ شوی د وطن جنډه کې
دی یتیم شوی، بیاد هقان شوی
اوس چې جشنونه دخپلواکۍ دي
چا ورته وپلي را روان شوی
په لري لارو ، په شپو او ورځو
ښار ته راغلی او ستومان شوی
بې پناه شوی، بې امان شوی
جېب يې خالي دی پښیمان شوی
ساده بزگر دی، دچا نوکر دی
جشن به گوري
او بیا به درومي

کابل ۱۳۴۴ر۶ر۱

تا يا دومه

لامې يادېږي په دې بېديا کې
وښان خواره شوو، کېږدی شوې پلنې
لامې يادېږي په دې ورشو کې
ستا مرغلرې اوښکې ویرجنې

اوس را روان دي ساړه بادونه
دمني غېشي، ديخ پوڅونه
باران خپلي، سپلی وړان کړي
دشگو پاسه زمونږ پلونه
بيديا بې ژونده، ژوندون بې خونده
يخنی لوټ کړي ددښت گلونه
ستاسي رغلو کې اوبه ډنډ شوې
نه يې ايرې شته، نه يې اورونه
زه ویر خپلی، غمون تلی
يواځي ناست يم تا يادومه

بربنډې شوې د بوټو خانگې
د بېوزلانو په خېر رېږي
په شنه آسمان کې تورې وريځي
په ماراگرزي ورو ورو ژرېږي
دلري سيمو دغرونو څوکې
په لرو پټې نه معلومېږي

مغرب په وینو دغروب سوردی
مشرق تیاره کې دغم ډوبېږي
چوپیا خوره ده په ټوله سیمه
نه خوګ خوځېږي نه خوګ گډېږي
زه ویر ځپلی، غمو نټلی
یواځي ناست یم تا یادومه

د کاروان لار کې ابته ناست یم
ستاسي دکډو لاره څارمه
خوشې دې گالم انتظارو نه
څه و کم یاره، ځان غولومه
هسي دکډو په هیله هیله
وخت تېرومه، ځان هېرومه
په دغه چوپه سره بېد یا کې
د مینې دروی ورو غږومه
زه ویر ځپلی، غمو نټلی
یواځي ناست یم تا یادومه

مگر اې بنکلي پوونده پیغلې
هرڅه چې شته وو خزان لوټ کږي
د باد څپېرو، د منې غېشو
د ژوندن څلي په منځه وږي
خو زما په زړه کې لاپسې ځغلي
د ستا د مینې ابدې زړي

زه وير خپلى ، غمون تلى
يو احي ناست يم ما يادومه

کابل ۱۷ ر ۸ ر ۱۳۴۴

راخه سارا ته ووزو

بيگامې زړه ته وويل راخه سارا ته ووزو
و پرېزم چې راغلى پسرلى به وروستنى وي
راخه له امانته عمره واخلو خپله برخه
په عمر خه باور چې هره سا به غوښتنى وي
ددې تر ليو خونو په فرياد مې تسلى نشي
سارا به خه خبر پرې چې مجنون يې کورنى وي
باران ته به دبلو لمبو زړه کېر دو په پښو کې
په اوښکو نه تپېرې هغه اور چې لېونى وي
سپاره به کو په تالندو گونډا سوي فريادونه
په چوپه نه رغېرې هغه درد چې مر گنى وي

کابل ۱۳ ر ۷ ر ۱۳۵۵

یتیم

په ساره باد کې د مني یخ ته
په لوبو بوخت، په منډو و سردی
گریوان شکېدلی، پښې یې چاودي
ستر گې لیچنې، سر یې بېردی
بنکلی ماشوم دی، تقدیر یې شوم دی
په پردې وره کې بې پلاره ستر دی
دا جهان وړان دی
دا جهان وړان دی
یوه ته جنت دی، بل ته زندان دی

د باد خپرو په مخ شین کړی
ټولو همخو لویو ځل وهلی
پوزه یې ماته، غوږ یې شو کارې
لاس وینې شوی، سر لگېدلی
چا پې خندلي، چا پې تو کړي
یوه رانیولی، بل څملولی
دا جهان وړان دی
دا جهان وړان دی
یوه ته جنت دی، بل ته زندان دی

مور یې له غمه عقل با یللی

په پردې کار کې صورت خوړلی
ژوند یې تیاره دی، امید یې نشته
دلارې مل یې مرګي بیولی
یواځې پاتې اوږدو غموته
وږه یې مات شوی، شبا ب یې تللی
داجهان وړان دی
داجهان وړان دی
یوه ته جنت دی، بل ته زندان دی

پلار یې مړ شوی اوږدو رنځو کې
په ساره رغولي، په تورو شپو کې
د په وېره او اندېښنو کې
د زوی له غمه په ژړېدو کې
بیا یې بایللي ټول ارمانونه
په خوځګېروو کې، په اوسپلو کې
داجهان وړان دی
داجهان وړان دی
یوه ته جنت دی، بل ته زندان دی

ورځه وړ درومه دزرګي سره
په پښو برېښه، په سر بېره
انسان رنځور دی، اخته په چوردي
هیله ونګرې له دې بشره
په خپلو پښو شه، په خوځېدو شه

همدا دې لار ده زما ځيگره
دا جهان وړان دی
دا جهان وړان دی
يوه ته جنت دی، بل ته زندان دی

ټول سره يو شئ، ټول سره يو شئ
که يتيمان ياست، که يسيران ياست
تقدير مويو دی، د بنمن مويو دی
که او بنبانه ياست، که بزگران ياست
خبنتې يې باسئ، لرگي يې سوځئ
که نوکران ياست، که چاکران ياست
دا جهان وړان دی
دا جهان وړان دی
يوه ته جنت دی، بل ته زندان دی !

پروان مېنه - کابل - ۱۳۴۴ر۸ر۸

د مينې برخه

بوراست شو د گلابو په اغزيو
چې د عشق نازونه وړي دغه به گالي
چا چې سر او مال قربان که له وطنه
پې دوزخ شول د وطن بڼکلي ورغالي

د پکتیا غرونه

داغرونه، دا ج□ غرونه، دالور او دارساغرونه
دا دتوریا ليو د سنگرو د وفا غرونه
دغه تاو راتاو په ونوپټ د پکتیا غرونه
دا دیرغلگرو ماتوونکې بې همتا غرونه
دا دشجاعت او دمېړانې او رښتیا غرونه
دا دمېلمه پالو دننگونو او سخا غرونه
دا داستقلال او آزادی او دبقا غرونه
دا د پکتیا غرونه
دا د پکتیا غرونه

دلته زمور خلکو د دښمن ژامې خپلې دي
دلته مېړنیو خپلې وینې به—ولې دي
دلته شازلمیانو د زمرولارې نیولې دي
دلته په فرن□ باندي موز میندې ژړولې دي
دلته زمور نیکونو زلزلي را پارولې دي
دلته د جنگي اسونو تلې پری—وتلې دي
دا د پکتیا غرونه
دا د پکتیا غرونه

دلته په کلو کلو پراته زمور نیکونه وو
دلته د سرتېرو شازلمیانو سنگرونه وو

د غلته پښتو وه، پښتنواله وه، ننگونه وو
دلته هديرې، دلته نغري، دلته دودونه وو
مینه وه، وروري وه، ملاتړو، غیرتونه وو
دلته له تېري سره ټکرې وې، جنگونه وو
پېچ دهر کنډو وې تند رونه او مرگونه وو
دادپکتیاغرونه
دادپکتیاغرونه

اوس زمونږ په برخه د زاړه نظام ظلمونه دي
لور، ناپوهي ده، بی وسي او مرضونه دي
توره تربگني ده او له ورور سره جنگونه دي
جوړ راكې د سپين او تور اوهرنامه گوندونه دي
كډې لېږدول دي، سوځول دي او مرگونه دي
بې له كوم هدفه د اور دو لارو منزلونه دي
يا په دروازه ديوه دنې كې خدمتونونه دي
حكه په شرمونو شرمېدلي زمونږ غرونه دي
دادپکتیاغرونه
دادپکتیاغرونه

موزه ظالمانو څه بې عايله ننگولي يو
موزي په وطن كې له خپل وروره جنگولي يو
موزي هر آفت، هرې بلاتېه ټپل وهلي يو
وروسته له غرضه يې په شاباندې شپلي يو
بيا يې وزي كړي، بربنده كړي او وژلي يو

يا يې د سپېتاني دروازو کې درولي يــــو
مور يې دنفاق او حان خا نې په تار تېرلي يو
مور يې دوطن دې جگو غرو ته شرمولي يو
داد پکتيا غرونه
داد پکتيا غرونه

سپک کرل ظالمانو ز مور سيمه او انسان
مور يې له رناتې تيارې ته کـــــــرو روان
مور خخه يې ورک که دمردی نوم او نشان
ز مور له لاسه پرېوتلي ملــــونــــه د زمان
بنکلي پکتيا ته يې راننه که شــــيــــطان
مور ه يې بد نام کرو پر گنوته دافغان
راشي گوندي وخت بيا دننگونو يو زمان
هله به مور ور کرو خپل وطن ته امتحان
رسي ز مور غرو ته اوس بادونه دجهان
داد پکتيا غرونه
داد پکتيا غرونه

را به سپلاوونه شي، برېښناوې به جل بلې شي
پورته به بادونه شي، ژلې به تلې ولې شي
هيلي دغريبو او مظلومو به منــــلې شي
دا غټې کپرې دخون خوارو به ؤــــپلې شي
غوڅ به شي سرونه او ډېرې وينې به تلې شي
لوره به رناتې شي، ددې غرو څو کې به بلې شي

دادپکتیا غرونه

دادپکتیا غرونه

خړیکې دغیرت به را پیدا شي په سرونو کې
جگه به ناره دانقلاب شي په په کامونو کې
نوی زور به واخلي اتښونه په ډولونو کې
زموره سره وینه به توده شي په رگونو کې
مینه دانسان به راژوندی شي باده زړونو کې
روح دآزادی به رادننه شي په غرونو کې

دادپکتیا غرونه

دادپکتیا غرونه

کابل ۲۳ ر ۱۳۴۹

جا پانی نجلی

په مخه راغله جا پانی جلی

سپینه هیلې نجلی

دو درېده مسته

ما سلام ورکه په خندا شوه نجلی

په کټه ها شوه نجلی

ماته شوه شاته

په تبسم یې راته وویل «کونی چیوا» ۱

«دوزو یورو شیکو» ۲

له خندي ورانه شوه

ما ورته وې په رب که پېرم نجلی

بدرغه کېرم نجلی

په خان پوهېرم

د پنبو په خو کو شوه رهي هوسی

د جزیرو هیلې

زه شومه پاتي

دمخ په لمړيې ورېځې راغلي دغم
سترگي درياب شوې دنم
له زړا وړانه شوه

ما ويل پوه شوم لير. ستنه شه نجلی
اې زما بنکلي شهی
دې ويل «اي اي اي»

تو کيو ۲۰ ۸ ۱۹۶۳

- (۱) شپه په خیر
(۲) دمهربانی له مخې پام لرنه وکړئ
(۳) نه، نه، نه

دبس خاطره

راسره مل شوه په یوه بس کې
یوه مسته پیغله تر واورو سپینه
لاندې له سترگويې پټ څارلم
راته کتل یې په مینه مینه
زړه یې غوښتلې ما خبرې
دلرې سیمو څو مرغلرې
بس چې خالي شو نورانیردې شوه
په سوې سایې وکړه پوښتنه
دکوم ځای گل یې، دکوم دطن یې

څنگه راغلی تر دې وطنه ؟

وې مې خوشېې یم ستاسو وطن کې
یوه اونۍ وروسته بیا په پروازیم
وزر مې سوځي ، قرار مې نشته
مرغه دلوړو و دغرونو با زیم
زړه مې ور کاري دوطن غرونه
سرکش سیندونه ، بېباک چرونه

ورو په مسکا شوه ویل یې وایه
خوښې دې نشوې هنکانګي نجونه
په هر قدم کې ، په هره لوبښت کې
لکه گلونه ، شیندي عطرونه
څنگه یې وایه پنهان رازونه
لا دې تړلي دزړګي ورونه ؟

ماوې افسوس دی گلې چې نه یم
نه دسیلونو، نه د عشقونو
کله چې برخې وېشل کېدلې
ماته یې راکړل واړه غمونه
زه مبارزیم، زه . مجنون نه یم
دچا په زلفو کې زبون نه یم

۱۹۶۳ر۹ر۲۰

ملگرو ته

اي زما ملگرو دتوفان دسختو شپو
اي په دغو شپو کې لارښوونکو دخپو
دغه خپې څه دي؟ دسبا دانقلاب خپې
دغه توفان څه دی؟ د اولس دپر گنو
دادزيار ايستونکو، دبزگرو، کاریگرو
دغه دسرکشو، بت شکنو ککرو
دغه خپې څه دي دوطن دفکر لاره
دغه توفان څه دی روغ عمل دجنگېدو
کندو گړنگونو کې د لارې د یستو
فن دبړېدو، هنر مندي درسېدو

دغه خپې څه دي؟ دادخلکو نهضتونه دي
چيغې دي، نارې دي، زولنې دي او بندونه دي
منډې دي، لوېده دي، پرمختل دي، سترې ماتې دي
شور دی دخنداوو ياداوبنکو بارانونه دي
يا يوه خندا ده دکامگارو دخنجر دنېښ
ياديوه ولس دزړه سرکښه فريادونه دي
کله دزازه نظام دژوند وروستنی هڅې دي
کله د مات شوي قهرمان دزړه ټوپونه دي
خامخاراتلونکې دسرو وینو سپلاوونه دي
ديو داستبداد سره دخلکو حسابونه دي
عم به په دې لاره که مې تل شي په لېمو

اې زما ملگرو دتوفان دسختو شپو
اې په دغو شپو کې لار ښوونکو دخپو

خه دی، توفان خه دی؟ انقلاب د پراگنو
مور به دخپو مخه توفان ته سموو
مور به خپل آسمان په سرو وریځو پوښوو
مور به له آسمانه تندرونه او روو
مور به له غوصی نه ډک بادونه خوځوو
لاره دنجات به په توفان کې لټوو
دیو داستعمار او استبداد به اېلوو
وري به په رمه کې له لېوانو خلاصوو
ای دانقلاب جنگي گاډی باندې سپرو
اې زما ملگرو دتوفان دسختو شپو
اې په دغو شپو کې لار ښوونکو دخپو

نن په نړۍ خور دی دلنښ دبري لمر
شور دی دځنځیر د ماتوونکي اکتوبر
اېشي په آمو کې دبزرگر دلر مون وینه
سرې وړانگې خور پري پاس په شوکو دخیبر
خالو کې نور نه کېږي تاپو بی د بازانو
سوځي الوتو ته دجنگي مارغه وزر
هر آواز چې وزی د زیار کښو له کوگله
نیسي له دښمنه دجگړې نوی سنگر
مه سپموی خلکو له جگړې نه جنگي سر

ستاسو سره مل دی که بری دی که ظفر
تل دې وي ژوندی د زیار ایستونکو دغه لمر
تلین د انقلاب ، علانده ورځ د اکتوبر
اې په سرو لمبو کې استادانو د لامبو
اې زما ملگرو د توفان د سسختو شپو
اې په دغو شپو کې لار بنوونکو د خپو

یو کی خپل توفان د درست جهان له توفانو سره
یو کی خپل سنگر له ویتنامیانو مېړنو سره
لوره سره جنپه د آزادی کی په زیار کنبو کې
گډه باندې مات کی خنځیرونه له کانگو سره
یو کاندې آواز د انقلاب په ټوله وچه کې
سپینو او له زیرو او له تورو پرگنو سره
سپل د آزادی شیه او یو شی له سپلو سره
یوه کاندې جبهه د کروندو له کار خانو سره
هره لوپشت سنگر دی او چت غرونه له درو سره
ولړزوی کلي او کورونه له بناو ســــره
اې جنگي لښکره د زیار کنبو د اسرو
اې زما ملگرو د توفان د سسختو شپو
اې په دغو شپو کې لار بنوونکو د خپو

کابل ۱۳۸۱ ر ۱۳۴۶

غر ونړېده

مړ شو قهرمان له خپلو تړيو ارمانو ســـــــره
ونړېده غرله خپلو پټو زلزلو ســـــــره ؛
داسې زلزلې چې پلنېدی پراخېدی نشوې
غمکه بې احساسه وه د باندې راوتی نشوې
دپ وو ټول غورونه دچا غور ته رسېدی نشوې
لرې وه دنيا لويې دنيا ته غځېدی نشوې
تنگه وه فضا پخپل محيط کې خوځېدی نشوې
بل ترې لاندې اور و تمېدی غلې کېدی نشوې
وې چاوده کوگل پخپل ضمير کې يې مستي وکړه
سړيې ترېنه واخيست او سپلوزير دستي وکړه

ودرېد هغه زړه چې سترې هيلې ارمانونه وو
ستره يې دعوه وه بې پایانه يې مزلهونه وو
مل يې له هر ټوپ سره دسرو وينو مو جوونه وو
مخ ته يې هر گام سره کوهي وو گړنگونه وو
تاوترېنه دلونړی دردونه عذابونه وو
کورېې درست جهان و، انسانان يې واره وروڼه وو
ټپ شو دوطن په ترښمو کې دخيبر خـــــــراغ
مات شو دتيا رې دیر غملو دسحر خـــــــراغ

خو چې یوزلمی وي ستا په پلونو به پلونه ږدي
خو چې یو افغان وي ستا په قبر به گلونه ږدي

پيغلي د شونډو ستا په شناختو سره لا لونه ږدي
موبني به مخونه ستا په پښو به اور بلونه ږدي
خو چې زمان درومي يو پر بل باندې کلونه ږدي
ستا مجسمه بشپړوي ستا هيکلونه —
اې په ارمان تللي زموږ ستر او قهرمان وروره
اې زموږ د عقل او عقيدې او دايمان وروره

ورونه به ژوندی کړي تا د تاله هـد فو سره
ستا ساندي به وايي له پښو لوڅو بوټينو سره
ستا له تني وروڼو او نښنو او غوښنو سره
ډکه به دنيا کړي ستاله چيغو او نارو سره
جوړ به ځلاندي څلي کړي د تاله ارمانو سره
وبه لږزوي هوارې، غرونه، له درو سره
اې دافغانانو د عزت او دغيرت زوي —
اې ستره انسانه دبشر دکرامت زوي —

مړه دې دي هغوی چې تې وهلی ځورولی وې
ته يې په قفس کې اچولی، ربرولی وې
ته يې په گناه دعقيدې باندې شړلی وې
ته يې په حسرت کې خپل مرام ته ژړولی وې
ته يې په اورونو او سـکروټو اړولی وې
تې داستبداد داړه مارانو ته تـږلی وې
ته يې قاتلانو او لېوانو ته سپـارلی وې
ته يې برباد کړی، محو کړی، اولوتلی وې

ته دې تل ژوندی یې رېز مرېز دې څنڅي رونه کړل
پرې دې زولنې کړې ، دې وړې دې بندونه کړل

دامې ستر ارمان دی چې زه هېڅ درته کوی نشم
ډېر دي پراوونه تاته ځان در رسوی نشم
غرونه ، دریا بونه ، آسمانونه ژړوی نشم
ستا د دښمنانو برجلونه نړوی نشم
سوځي مې هله وکې ستا دردونه هېروی نشم
ستا غمو مې ملا را ماته کړې ترې وتی نشم
جوړ به درته قصر د شعرو کم ابدی به شې
لوی به شې ، ژوندی به شې ، سمبول د آزادي به شې

کا بل

نوی آهنا □

غور و کي مې شرنګېري بيا نغمه دنوي چن □
ته گوره دابه خه وي ؟
يامينه لېونۍ شوه
يا کتنه ځنډۍ شوه
راغلي مې په زړه کي ارمانونه په غور ځن □

رگو کي خو څېري دجانان دحسن څړيکي
زما په وينوليکي
پيغام دنوي ژوند
زه اخلمه ترې خوند
ورمه ديار دڅنو خو څوي زما پالنه □

بيگا په مدرسه کي ملا وتاره کتاب
را وايي خيست رباب
په بزم باندي سم شو
له رند سره محرم شو
زړه يار په سر وړول دنوي مينې بن □

رتلي اوسپلي مې اوس ديار په مخ لګېري
صورت مې ټول رپېري
خرخېرم له مستۍ
لا هو مې کړه بېرۍ

ر ا ر س ي پ ه ب و س و ك ي د ژ و ن د و ن ن و ي آ ه ن ا □

ك ا ب ل ۲۰ ۱۱ ۱۳۴۱

پښتون

زه یو آواره، یو سرگردان او یو پښتون یمه
زه دژوندانه دویر شپیلۍ دغمو یون یمه

یو ځلي سکندر زما هیواد تر پښو لاندې که
بل واري عربو بې کلتوره بې دطنه کړم
وروسته بیا چنگېز په ما دظلم لمبې بلې کړې
بل ځلي تیمور بې هدیرې او بې کفنه کړم
زه هر جهانگیر او هر وحشي یو ځل لپلی یم
زه هر بې وطنه خپل وطن کې ځورولی یم

څو ځله نیولی با جهانو هندوستان په ما
زه دهر جابر د هوس لار کې وژل شوی یم
څو واره له ډال او له خنجر او کمر بند سره
یا رانیول شوی یا په نورو پلورل شوی یم
ما چې چاته تاج او سلطنت او واک ورکړی دی
زه بیا دهغه په لاس بندي یا شړل شوی یم
زما په ځیگر یښي زمانې لک یر هر و نه دي
زما له خولې وتلي ملیونونه فریادونه دي

زما په مټ عربو ملتونه لاندې کړيدي
زما په زور با بر پراخ ملکونه رانیولي دي
زما په یون محمود دسو منات بتکده ماته کړه

زما يه تبغ شوک مړه ، شوک سلطنت ته رسېدلي دي
ماته مگر تورې لورې، تنده ، بدبختي راوړه
ډېر ځله مې يوې گولې ډوډۍ پسې ژرلي دي
شوک چې فتح شوی زه يې وره کې درولی يم
دازما تقدیر دی زه تل وړی گرزېدلی يم

نه نه زه غلط شومه ما شوک لاندې کوی نشي
مادچاقوت بربادوی او خملوی نشي
ما په غلامی کې له دې وروسته شوک ساتی نشي
ماله خپلې لارې اړوی او گرزوی نشي
ما شوک په گوليو او اورونو ماتوی نشي
اوس ستر ملتونه شوک خوړی او هضموی نشي
ما شوک خبنوی، محو کوی، او ورکوی نشي
زه اوس د پېړيو له خوبونو را وينسېر. —————
ليزه دمه را که آزادی چې در رسېر. —————

نور دچا لپاره ستر بناړونه وړانومه نه
وينې بهومه نه او چا ته څه گټه نه
يوه کونډه کومه نه او بل يتيمومه نه
دوست خپه کومه نه، د بنمن خوشالومه نه
بيا دچا لپاره خپل بچي حلالومه نه
بي له خپلو خلکو تر چا سر قربانومه نه
ماته غوږن کې نوي حوادثو څه ويلي دي
ما ددې استاد درسونه ټول په زړه منلي دي

زړه خو هغه زړه وي چې جذبه د آزادۍ لري
سر خو هغه سر وي چې هواد سر بازي لري
متې هغه متې چې توفيق د آبادۍ لري
زه هغه ملت يم چې ننگونه او مردۍ لري
تندر او توفان لري، برېښنا او ترمۍ لري
لاره د نجات لري، ما نه لري بېرۍ لري
زه د توفانونو په زانگو کې روزل شوی يم
زه د زمانې سختو خپرو او زمويلى يم

يو شى سره يو شى اې غريبو پښتنو وروڼو
اې زما پښو لوڅو او بښنو او غوښنو وروڼو
اې زما بد مرغو، در بدرو، لېونو وروڼو
اې زما د پرون د بې وسيو د اسرو وروڼو
اې زما د هيواد د سبا وون د عظمتو وروڼو
اې د انقلاب د غورځنگونو د خپو وروڼو
پاتي مو لا مخې ته درانه درانه مزلونه دي
غرونه دي، کوهي دي، بې حسابه گړنگونه دي

کابل ۱۳۴۵ ر ۶۹

د بخت لوبه

د پښتون ماڼۍ په شخړو کې کېږدی شوی
د پنجاب تورې کېږدی سپینې ماڼۍ شوی
زه دې تورو تقدیرونو ته حیران یــــم
چې زموږ په لاس کې تورې ا تکړی شوی

دا پښتون

خدا یه څنگه دې ذلیل که دا پښتون
د تاریخ د افسانو غــــبنتــــلی یون
چې په تشو لا سو خغاست د تورو جنل ته
ترېنه تللی هغه برم د پروڼ
د وطن بڼه

نن مې په کوگل کې تازه شوي مړه اورونه دي
سړيې رانه وړی یاغي شوي ارمانونه دي
سم په استثمار د کارگرانو گوزارونه دي
منلې، تکل دی، له دښمن سره جنگونه دي
سره راته بنکار پزي په بهار کې د چمن بڼه
سره بیرغ ته ورته ده زموږه د وطن بڼه
مست به شي بهار اوراروان به سیلا وونه شي
وینس به په درو کې د غضب ویده بادونه شي
وربځې به خورې شي او آزاد به تندرونه شي

جوړه به له خاتولو د بزگر د سر گلونه شي
دا وطن به خلاص شي له ظالمة گلستان به شي
خود به گلستان شي د کارگر او د دهقان به شي

اې گرانه وطنه ستا نه جا رزمور سر و نه شه
مړه دې د بنمنان شه او قوي دې سنگرونه شه
لاس د زيار ايستونو نه دې لري دا بندونه شه
جا دې د کارگر و نړيوالو مه سر و نه شه
ته بنگلي وطن شي د کارگر و د بري وطن
ته انقلابي شي د بخدي او د هري وطن

جا دې شم وطنه له دې مستو شازلمو سره
بيا د قرباني شم د کارگر له نهضتو سره

زه سپلني کپرم ستاله توري او ننگو سره
مړمه په هوس د زيار ايستونکو له جنگو سره
نشته بله لاره بي له جنگه له د بنمن سره
نشته وفا نشته بي له دې نه له وطن سره

کابل ۱۵۱۱ ر ۱۹۷۱

د سر قرباني

سم به نشي خويي مات نشي هلو و نه

دا ظلمونه، دافتنې، دا گوزارونه —
د اټپ شوی سر به ج □ نشي دخلکو
خو وړ نکړي قربانی کې خیل سرونه

.....

د مردی نښه

د مردانو د مردی نښه به —ه وي
چې په خوله کې پرته قیضه دخره وي
په ذلت کې د مردانو ژوند پېغور دی
چې له خلکو نه قربان شي خومره نښه وي

.....

د زیار ایستونکو لښکر

نوی زمان راغی ماتوي زاړه بتان

نشته دی امان

نشته دی امان

پاڅپړی زمنو درنخونو، دغمونو —
پاڅوی بازان دخپل هیواد له لوړو غرونو
ننه باسی اور د سپرې ځمکې په رگونو
دا وطن راوینس کړی د پېریو له خوبونو

دی به شي سرلوری دسیالیو دجهان

خلک به ودان

خلک به ودان

موره یو لښکر دزیار ایستونکو دیغام

گواکې دوروری، برابری اودسلام

موره عدالت غواړو په ځمکه کې تمام

موره سرغندوی یو دکار گرو دنظام

هغسې نظام چې هستوي نوی انسان

وړدې دوران

وړدې دوران

موره هم وطن لرو، هم سیمه، هم جهان

دغو کې مېشته دي زیار ایستونکې کارگران

مور په هر قدم کې یوله دوی سره روان

داده زمونږ لاره، زمونږ لوری، زمونږ شان

حکم دزمان

حکم دزمان

کابل ۲۲۷۲۱۳۵

پسرلی راروان دی

گورئ پسرلي ته راروان دی له مستی سره
راغی درنگونو او عطرونو له هستی سره
خغلي پر کمرونو دگلانو له خولی سره
لوبی له وریخو، او آسمان، اوله نړی سره
جگې له نسیمه دژوندون نوې سندرې شوې
تویی له بارانه الماسونه مرغلرې شوې

ورېخو مری تا جونه کېښوده په غرونو کې
شنې زرغونې پلنه خپل لمن کړه په رغونو کې
زانې امبلونه شوې دوریخو گربوانونو کې
وینې ترانې شوې د سیندو نو په رگونو کې
ج□ یې د شپنو له شپیلې نوي فریادونه کړل
وینس یې دبزگر په زړه کې نوي ارمانونه کړل

ستر گو دآسمان کې غلي غلي گردشونه دي
غېرې دوریخ کې لا پراته سل تنـدرونه دي
نن سبا له خاورو راوتونکې سره گلونه دي
سم له یسرلي سره دنوي ژوند فکرونه دي
جار دې شم وطنه له دې نویو شازلموسره
ته دې تل ژوندی یې له دې گڼو ولسو سره

کابل ۲۲۲ ر ۱۳۴۴

د شهيد اتل په ياد

راماتي بيا په غرونو دوريو خو قافلې دي
خوري په سپينو ورپخو کې دلمر ژپري شغلي دي
په شنه آسمان کې رغري په مالوچو کې لمبي دي
په حمکه او آسمان کې درنگونو هنگامي دي
چې ته يې لپونې وې هغه ورځې هغه شپې دي
خوزه يې ستا په وير کې په ژړاوو تېرومه

سازونه د سيندونو د غم ساندي دي خپرېري
باران د غمو او بنکې دي په ژوند باندي اورېري
برېښنا د غضب توره ده خوارانوته ځلېري
رنگينې ترانې چې زماله زړه نه را جگېري
سازونه د دردونو دي له ماسره ژرېري
هر دم چې تا دستر گو په لېمو کې گرزومه

ته لارې زه دې پرېښووم اوږدو اوږدو غموتسه
د سوږ ژوندون بې خونده او بې رنگه ورځو شپوته
غمجنو، دردېدلو، نا کراره اندېښنوتسه
داغونوته، آفاتو، اوسپليو، اورنځوتسه
بې درده حوادثوته، توفان ته، غرقېدوتسه
يو اځي به دالاره وايه څنگه يرې کومه

د زړه په وینونیا ل شوې ما وې را به وړې گلونه
خواره به کړې په باغ کې د خوانی ښکلي رنگونه
بیا ستر به شې، اوچت به شې، خپاره به کړې ښاخونه
تر سیورې به دې پټ شي لمرو هلي خوندې ورونه
خو وای چې بې تعبیره شول زما خوازه خوبونه
برباد شوې زما هیلې، جوړ به نشم له دې غمه

چې سور کم ستا په ویر کې د ماتم سوي سازونه
سپاره کمه په گوتو د غمونو شهبازونه
را رسي مې غوږو ته ستاله خاورو آوازونه
«ملگریه مخ په وړاندې، گړندي کړه گدازونه
درواخله زماله خاورو غلي شوي پروازونه
زه خاورو کې هم هغه سپاهي یمه چې ومه»

هر پل چې زه په مینه دوطن کې جگومه
هر شعر او ترانه چې خپلو خلکو ته لیکمه
هر شور د آزادی چې په اولس کې خپرومه
هر بند او زولنه چې له لاسونو ماتومه
یا سترې شم له جنگه چېرې دمه جوړومه
ده خیال کې رن سره یې په هر دم دې یادومه

کابل ۱۱/۲/۱۳۵۷

پاڅپړه وطنه

راوړ انقلاب خلکو ته زېری د بـري
ختمه شوه وطن کې تل لپاره بـري
رپي په آسمان کې سور بيرغ د جمهوري
و درپړه، په پښو شه، درنه جار شه زر ختنه

پاڅپړه وطنه

پاڅپړه وطنه

راغله ستا درشل ته د تاريخ انقلاب بونـه
بند په بند مټېري ستا دمټو ځنځيرونـه
نيسي انقلاب لا نوي نوي سنگرونـه
ستا په پا که خاوره د بريو رڼا پلنـه

پاڅپړه وطنه

پاڅپړه وطنه

ته که اوس پا نه څې بيا به چېرې پا څېدی نشې
چېرې که را پا څې بيا به ځاي ته رسېدی نشې
دې تورې تيارې نه بيا د باندې راوتی نشې
زه دې قرباني شم را اوچت شه زمانـه

پاڅپړه وطنه

پاڅپړه وطنه

ډېره دې اوږده شوه زمانه دوید ېد و

سردې را اوچت كړه د كلونو له خوږو
خوب چه ډېر ژور شي ترېنه جوړه شي مرگو
زړه مې ويلي شوى اوس توييږي زماينه
پاڅېره وطنه
پاڅېره وطنه

پاڅه چې آزادي شي ورمېرونه له سجدو
ولو پري لښتى دغلامانو له غـوږو
لري شي سپكيا دلعتونو له سـوږو
پلنه كه په لوڅو ددې غرو باندي لمنه
پاڅېره وطنه
پاڅېره وطنه

سوله، آزادي، او عدالت زمونږ شعار
كار او آبادي او پر مختـ زمونږه لار
ستا رالټپده زمونږ دنسل افتخار
مخ ته دې راغلي اوس پر پكړونې ازموينه
پاڅېره وطنه
پاڅېره وطنه

كابل ۲۷ ر ۴ ۱۳۵۲

اي دنوي عصر باده

اي دنوي عصر باده، را چلپره را چلپره
اي دژوند خالانده لمره، را اخلپره را اخلپره

په دې وچو شامو و عمکو

را اوچت تازه لان که

له دې لوخو وچو غرونو

را اوچت ویده بازان که

گرندی شه او چتپیره

اي دنوي عصر باده، را چلپره را چلپره

اي دژوند خالانده لمره، را اخلپره را اخلپره

ددې خاورې هره لوپشته

هم فردوس دی، هم جنت دی

هر یو بوخی، هره تیپره

همدولت دی، هم قوت دی

خوب دې بسدی، را لپیره

اي دنوي عصر باده، را چلپره را چلپره

اي دژوند خالانده لمره، را اخلپره را اخلپره

اي پښتونه، اي ازبکه

اي دغرو هزاره گانو

دافغان لویه تیپره

له تر كمنه تر تاجكه
درواري شمه يو كپړه
اې دنوي عصر باده، را چلپړه را چلپړه
اې دژوند ځلانده لمره، را ځلپړه را ځلپړه

دخوښۍ سندرې سر كړئ
كارگرانو، بزگرانو
سره يوشئ سره يوشئ
دبدلون پيغمبران
كه مې وروړيې رارسپړه
اې دنوي عصر باده را چلپړه را چلپړه
اې دژوند ځلانده لمره، را ځلپړه را ځلپړه

كابل ۲۰۵۳ر ۱۳۴۳

رښتيني مينه

مينه څه ده؟ تر وطنه جارېدل دي
په سرونو داورونو چلېدل دي
سل كرتې په دې لار كې پرېوتل دي
پر مختل دى، خو ځپدل دي، رسېدل دي

دا وطن

دا وطن، ودان وطن
دادلوی افغان وطن
دایه موربه گران وطن
خاوره دغیرت ده زلزلی لری توفان لری
غرونو کې بازان لری

شوری په سیندو نو کې
تاو په لویو غرونو کې
مینه یې په زړونو کې
خپږی له سینې دهر افغانه ولولې لری
بلندی لمبې لری

اوسی افغانان پکې
نسل قهرمان پکې
واړه سربازان پکې
خاری یې دغرو اوچت سرو نه له آسمان سره
نن □ اوله ایمان سره

بادلري ، برېښنالري
شورلري ، غوغالري
ژوندلري ، بقالري
هره لوېسته خاوره يې كعبه ده افغانانوته
دې نويو ځوانانوته

۱۳۴۳ر۵ر۲۶

د شهباز سرود
دماکسیم گورکي اثر

گورکي ددې حما سي دهستولو لپاره له يوه فلکلوري روايت څخه کار اخيستی او دغه مسجع رزمي تلپاتي نثريې دهغه وخت دروسيې انقلابي نسل ته وړاندي کړ. ما دپښتو شعر دزرمي خصلت او حما سي کرکتر دآسانتياوو او تصويري غنا په مرسته په شپږ کرښيز حما سي نظم وژباړه او دهغه له صحت او رسندويي څخه راضي يم. څه چې ما د شعر دښې او منع پانگې د سلامتيا درعايت لپاره د گورکي پر متن زيات کړي دي په لينديو کې مې نيولي تر څو داصلي متن او ترجمې تر منځ د تطبيق او مقاييسې په مهال ستونځه رامنځ ته نشي.

د بدبويي او نمجنې درې خوا کې
و یده شوي و يو مار دلمر شغلو ته
هلته کته خپې غغاستې پر کمرونو
پاس له غرونو خوړ راوتی و بېلو ته
تر ځگونو لاندې پټ په منډو منډو
تويېده په شور دبحر شنو څپو ته

پاس په لوړ آسمان کې لمر په ځلېدو و
غرنو گرم او سپلي لېږل فضا ته
د درې په تاو راتاو کې دخوږ چيغو
غبراوو دغوسې ساز دبحر خواته
سرکش خوږ په شور او زور کې رغوړلې
په بستر کې لويې تيرې منته ته

دزورې درې خواته له آسمانه
راگوزار شوپه ډبرو يو شهباز
بنی وزرې مات ، په مخيې خورې وينې
لکه ولگي په جنا □ کې هوا باز
کته ، ډبر کته ، دشنې درې له منځه
رسېده را دځگن را ده آواز

قهرجن څپانده سين دغرو له منځه
ننوتی په کوگل د سمندرو
هره پوله د څپو به چې راتلله
د ساحل له لوړو غرو سره يې سرو
زخمي باز لکه سپايي وروسته له ماتي
غوړولی پر کمرونو خپل وزر و

لکه او سپنه چه سره شي ، تودو پر بنو
پښې و سوې د مات شوي زلمي باز
په وزرو کې يې دغچ لمبه پيدا شوه

له غوسې نه يې اوچت که يو آواز
چې کاته يې دقوت مخه يې نشي
ده وزرو کې پي مات شوی دی پرواز

دفضا زوی چې نامېند له الوتو شو
په حسرت يې يو ځل وکتل آسمان ته
زړه يې ډېر غوښتل چې يو ځلې بيا ج□ شي
ځان غور ځار کړي ناپا يا و نیلي جهان ته
مگر دا يواځي هيله وه، يوه هيله
يوه اسره دتوانېدو يوه ناتوان ته

وزر تاتی باز چې و خو ځېد په تېرو.
مار له وېرې نه رالري شو کنار شو
مگر پوه شو ژر چې عمر يې ډېر لنډ دی
ور نيردې شو، ورته ودرېد، په وينا شو
څه در شوي؟ نه چې مړې بېچاره بازه؟
هو! زه مرمه، راته بنکاري دامې وار شو

ما په وياړ او آزادی کې ژوندون تېر که
له دښمن سره بېبا که جنگېد مه
بخت مې وليدله آسمان سره آشنا شوم
ته ليدای نشې هغه تر وروستي دمه
اې دخاورو بنديوانه، اې غريبه!
اې بد مرغه اې محرومه له عالمه!

آسمان څه دی؟ خالي خونه، تش ماحول
داځای گرم دی، نمجن دی، زه او سپرم
مار دا وویل شهباز ته خو په زړه کې
په خندا شو او ډاډه شو چې پوهېږم:
نبویدن په ځمکه څه، الوتل څه دي
عاقبت راته معلوم دی نه غولېږم

عاقبت به واړه شي دخاورو و خاوره
دغه واړه به په ځمکه کې ویدېږي
زړور شهباز ناڅاپه تان و خور
ولاړېږي شا او خوا يې نظر لوېږي
هلته گورې چې دتور تنگي دننه
له يوه کاني نه خڅوبې را بهېږي

هواد په وه، بد بويه، زهر جنه
شهباز چيغې کړې په ټول قوت له درده
کاشکې والوزم يو ځلي بيا آسمان ته
کسات واخلم دخپل زخم له نامرده
خصم کېکارم دخپل ټټر په وینو
مادر جار کړې اې لذ ته دنبرده

مار په فکر کې ډوب لاړ وویل يې بنايي
دا سمان ژوند به تر ځمکې بنايسته وي
ور نېردي شو آزاد باز تې هسې ووي

که دې زړه چپرې پرواز پورې بسته وي
د ژورې درې څنډې ته نيردې شه
بنايي وي چې په وزرو کې دې څه شته وي

ځان غورځار که چې آزاد دې شي وزرونه
تا کړي پورته يو ځل بيا نيلى آسمان ته
يوه شپه په خپل عالم کې ژوندون وکړي
تا اوچت کړي دخيالونو خپل جهان ته
په لړزه شو باز مغرور آوازيې ويوست
په نمجنو تپرو وښويده پان ته

د پان خواته يې وزرونه سره خلاص کړل
يوه ژوره ساپي راښکوده سينې ته
سترگې وځلېدې، ځان يې راگوزار که
لکه تپره رغړېده ښکته درې ته
بنيې و شکېدې، وزرې يې شوې ماتې
لاندي ولودوېد د سپلاڼې خونړۍ خولې ته

سين يې پرې ميځلې ويني بيا يې يو وړ
د ځگونو په کفن کې سمندر ته
د درياب څپو دغم په انگازو کې
غبرولې دغم ساندي لرو برته
د اوبو برجونه اوښت يو پر بله
د شهباز نښه رانغله بيا نظره

مار په پروتې په اورډه فکر کې ډوب شو
د شهباز په مرگ، په مينه د آسمان
بيا يې هسک نيلى ته واړولې سترگې
(چې همېش په کې نظر وي سرگردان)
آخرخه ليدل دې مړه شهباز په دې کې
ددې بې پوښه فضا په بېکـران ؟

هم جنسان دده په خه وروسته له مرگه
غولوي روح و آسمان ته په پـرواز
خه شى گورې دوى هلې، ماهم کوى شوى
چې خان پوه کمه ددې مينې پـه راز
کم اوډېر آسمان ته زه هم الوتى شـم
دا يې ووي يوخه والـوت (لکه باز)

خان يې تاو که بيا گوزار شو پاس هوا ته
دپتارې غونډې وځلېد په لمر کې
خزنده کله پيدا دى الوتوتـه
لا پخوا يې دغه فکر نه و سـر کې
بنکته ولوېده په تېرو خو مړ نه شو
په خندا شوله خپل خان سره کمر کې

وي: آسمان ته دپرواز جذبه دغه ده؟
خندنيو الوتونکو، په لوېدو کې!
خاورې نه ده پېژندل يې پکې تنډې دي
لور آسمان ته هڅه کړي په الوتو کې
په سره دبنته دآسمانکې ژوندون غواړي
خالي ځاي دی بس رڼا په خورېدو کې

ليکن هلته دخورلو غذا نشته
نه ژوندي تن ته ټاټوبي دتـــکيې
نو دا کبرخه، رټل دخه لپـــاره
پتوي يې د وحشي هوس لـــمبي
چې خپل عجز دژوندون په کار کې پټ کړي
خندني مرغان لري هسي اســـري

نور نوزه ورته وبنياريم... نه غولېـــرم
زه خبريم... ماليدلی دی آسمان...
هلته والوتم، ورجڼ شومه په خپلـــه
رالوبده مې هم ده ځان کړل امتحان
مگر مات نشوم (ژوندی تربنه بهر شوم)
لامې ټينډې شو پخپل ځان باندي ايمان

په هغو چې دغه خاوره گرانه نه ده
پرېرځي له موهوم سره ژوندون
ما پیدا که حقیقت، زړه به کې نږدم
هېڅ هېڅکله د مرغانو په لمسونه
زه له خاورو نه پیدا، په خاورو پاييم
مار چکي شو په یوه تیره په ویاړون

ځلېده دنور څپو لاندې درياب
موج ټکري لگولې له ساحله
د څپو په هېبتنا که غورېدو کې
د زړو مارغه ستاينه غږېدلې
د څپو له گوزارونو لږ زېدلې
د ساحل څوړندي تيرې تر کوگله

رېرېدېده آسمان د تالندې له زوره
غږاوه يې د جنگي مارغه سرود
د زړو لېوننتوب او جنون ستايو
د زړو لېوننتوب د ژوندون دود
اې زړو شهبازه وينې دې شوې توپې
مگر رابه شي يوه ورځ چې دغه رود...

... دا د ستاد گرمو وينو روياغي شي
اورو بڼا نه تياره لار شي د ژوندون
او په ډېرو زړو زړو کې وينې کړي

درنا او آزادی د مینې یون
(سر چې کته حا دثې ته شي سر نه دی)
(مقدس غرور به تل لري جنون)

ته خو مړ شوې مگر یا د دې ابدې شو
د زرورو په ستاینو ســـــرودو کې
لکه یون د آزادی او نور پر لـــــورې
یا ژوندی مثال (په چاره دننگـــــو کې)
د زرورو لېونتوب او جنون ستایـــــو!
(یا د گارونه دې ژوندي وي تل په زرو کې)

کابل.....

دهسک پر پلاز

که عاشق د آسمانويې هوا باز شـــــه
له خوب وړې خاورې پورته شه پرواز شه
د ټپوس په تقلید مه کپنه په مـــــر ز گه
په آسمان دې پلاز و تړه شهباز شـــــه

شهبازي کوخري

سسته مخکې دمر چې دباور نـــــه ده
عاله مه بډه دمپرانو، په تلکـــــه
که در کېږي دهمت وزر آزاد کـــــه
شو ک ختای شي بې کوخرو تر فلکه

اې د شپې لارو يو

توره شپه روانه ده اور پري بارانونه
تالنده غور پري، برېښنا کاندې غاښ چيچونه
سور باد لکه وزی لپوه،
ورېځي لکه ترهنده رمه ځغلي په غرونه.
باد په زړو دږو غروي دچيغو ډول،
ونولېونې نخاسر کړې ده، څرخېري.
ښکاري دبرېښنا پړقوته:
بوټي لکه سترې چرگان،
ښکته پورته اچوي وزرونه او ستمېري.
کوکې د سپلاو، تياره دمرگ دورېځو،
شور دباد، شرنگی او شرهار د بارانونو،
گړز او گروز دوچو خانگو،
سام دغرونو،
ازمويې زغما دپولا دي او زړورو زړونو.

اې زمونږ پر سر باندي چاپېره توره هسکه!
څومره چې پرتا باندي پوره وي هومره وس که
وچرموره غرونه توفاني يې که،
ولمسوه ورېځې ارمانې يې که،
زما وطن دپېښو قهرمان دی، قهرمان ښه دی
زتا حاله پاتوبی دتوفان دی، دتوفان ښه دی.

اې د شپې لارويو! تاسي اورئ دغه چيغي،
دادتوفان کريغي؟

ولې ورته گورئ په سره سينه چې يوسي
دا بې ژبې پسونه په تياره کې سيلاوونه،
پريوزي په رمه دقهر او کر کې لعنتونه؟

کابل ۱۵ ر۴ ر۵۲ ۱۳۵۲

تاريخ

خه دی؟ تاريخ خه دی؟

يو بهانده نندارتون دی!

کله توره شپه، کله روښانه سباوون دی
کله په پرون کې د سبامخکيني يون دی
کله د سببا په شونډو تاپی د پرون دی
کله د فرهاد په زړه کې تپ د بيستون دی
کله د ليلا په انځور سيوری دمجنون دی
کله په يوه شاخکي کې دننه يو بدلون دی
کله په نړۍ را چاپير شوی شواخون دی
بې له کوم ابهامه دمهاال جبري قانون دی
گواکې په زمان کې دانسان حتمي بدلون دی

کابل گذرگاه ۲ ر۸ ر۴۰ ۱۳۴۰

د پښتو ژبې او ادب پیاوړي پالونکي محمد دین ژواک د هجري شمسي ۱۳۵۴
کال په ژمي کې سلیمان لایق ته دلاندي استول شوي شعر پر سر باندې ولیکل:
«دا شعر دافغان اولس انقلابي شاعر رفیق لایق ته ویل شوی دی.

ژواک

«۱۳۵۴ر۱۱۲۰»

شاعره !

شاعره خوله دې جار شم، دژبې اور که خور
نغری سوړ شوی گوره، دمینی شور که نور
هله دې مړو زړونو کې، د عشق سرکشه لمبه
بله کړه، بله یې کړه ! دا په تا پور دی پور

ستاتر گرمي واري شم، دغه گرمي خوره که
ستادسینې په تل کې، یوه نړی اور سته اور
ته دمستیو دریاب، دتوفا نونوزانگـو
ستا په ژور نظر کې، دهیلو کورشته کور

نهيلې هيلې ته لار، دويشېدو وبنښه
دې ماتو خولو ته هنر، دغږېدو وبنښه
ډېوه دميني شوه مړه، په کور تياره خوره شوه
سپرغو دميني ته چم، دخورېدو وبنښه

تابه په زغرده ويل: «ژوند کې گداز دې وي
ولس لره لاره دې وي، انجام آغاز دې وي
ننځ او غيرت دې وي، يادگار دتور و دې وي
ژوندي ملت لره، دغه اعجاز دې وي»

ستاسره خواله ضرور، ستاسره چاره شته
ته خو نظر نظريې، مله خو دې ياره شته
دولس باور دې مل دی، دخوان ويسا په تا
ستادمغزو په ولو کې، هدف ته لاره شته

ستاتر قلم لوگي شه، دادهنرتاجران
ستاتر نظر قرباني، داسوداگر شاعران
ته په پېچليو لارو، دشوگيرونو وياند
تانه رنھا اخلي، دتیارو لارو روان

دجار قلم رااخله، مينه توده کړه توده
رگونه سست بنکاري، هڅه سره ده سره
دغه دميني کورگي، درنه بې ميني نشي
دمرو رگوپه تل کې، تونده لمبه شه لمبه

ژواک صاحب ته ځوابي شعر

گوره شاعره

گوره شاعره، تاستایلی یمه

زه دستایلو نه یم

دیا دولو نه یم .

زه یو اسیر یم، اسیر

د تد بیرونو اسیر

د ځنځیرونو اسیر،

زور بندیان په نوې بڼه غاښ چیچونه کوي

مور ته گواښونه کوي

په تیاره شپه کې په لارویو یرغلونه کوي

زه ورته گورم .

زه ورته گورم، رنې سترگې مې سیلونه کوي

لاس مې تړلي،

خوله مې بنده،

یو بې دمې شاعر،

یو د زړو منسو خو شویو قدرتونو اسیر

د ځنځیرونو اسیر

او دخپلو ملونو اسیر .

ما دلايق يه نوم كې ،
ددې سر كشي نامنونكې ككړې لپاره ،
دټول جهان له رنگنيو خو گلونه جوړ كړه ،
په دې گلونو كې مې خپله خود خواهي ونغښته ،
له دې تر كيبه مې يو خو تاوده شعرونه جوړ كړه
په ؤان عاشق شوم
دغه ؤان ته مې عرشونه جوړ كړه
غلط مين شوم
خپلو پښو ته مې دامونه جوړ كړه ،
نوزه لا پخوايم بنويپدلی
بنويوې مې ولي ؟
دا شرموې مې ولي ؟

زه كه شاعريم ، كه سا حريم
داورونو نه يم
ماتش كاغذ كې داورونو سنگرونه جوړ كړه ،
ماله شعرونو او حرفونو نه پوڅونه جوړ كړه ،
په ترانو كې مې مزدور ته جنتونه جوړ كړه ،
خولا تراور لاندې مرچل ته روان شوی نه يم
شا خكي يم ، شا خكي
توفان شوی نه يم !
زه لا دخلكو په ننگو كې قربان شوی نه يم !!!

زه غواړم ټولو ته ځان لوڅ كړم او په خلاصه ژبه
دزيار ايستونكو مخكې
له خپله ځانه سره جنډ و كړم،
له ځانه ووزم او په خلكو باندې ننډ و كړم،
بيخي آزاد شم، آزاد
داسي آزاد شم، چې په كشلې توره
د كبر جن شعر په عرش باندې غورځنډ و كړم،
نو ستونې مې ولي
او زما له ساړه رغلي نه ولي ولي
د زر دشت اور غواړې
رسوا كوې مې ولي
او داشرموې مې ولي؟

كه زه مضبوط شومه،
تكيه شوم
او جلا نشوم،
په توفانونو كې لار وركي او خطا نشوم،
دلوي ارمان لپاره
د سره انسان لپاره
په تير بدونكو سړو شپو كې وار خطا نشوم،
او دزيار ايستونكو له سنگره را په شان شوم
بيا به دپرخي شاخكي نه يممه توفان به يم
نوي جهان به يم

که توفان نشوم، جهان نشوم
یوه قطره خوبه شم
داورده فصل دانسان یوه نقطه خوبه شم
یوه اسره خوبه شم
دسختو لارو دکاروان یوه نغمه خوبه شم
دجنگیا ليو یوه ناره خوبه شم
له خپله ځانه خوبه ووزم، وارسته خوبه شم؟
ځکه دې شاخکی شم!
شاخکی دې شم، شم دي
خو شاخکی دتوفان دې شم!!
له لوی دریاب سره به یو شم او روان به شم
جز د جهان به شم
دخلکو لار کې به منظور شم او قربان به شم
خو لاتراوسه پورې
زه یو اسیریم، اسیر
دتدبیرونو اسیر
د ځنځیرونو اسیر!!!

کابل ۲۹ ر ۱۱ ر ۱۳۵۴

د محبوب شاه سنگر ډالی شوی شعر

اور ژبي شاعر ملگري لایق ته:

زه ته تر هر چا را نیردې شاعره
یه د سپیپڅلې عقیدې شاعره
زه درته خو د زړه خبرې لرم
سپړې، تودې، خوزې، ترخې شاعره

ته خو شاعري د غمونو شاعر
د بیوز لانو د رنځونو شاعر
د زیار ایستونکو د رپرونو شاعر
د کړیکو، چیغو، فریادونو شاعر

ته د هوډونو او ننگونو شاعر
ز مور د شخړو او رزمونو شاعر
ته د تاریخ د ترخو ما تو گواه
ته د برمونو پر تمونو شاعر

زه او ته دواړه بېدیاني بوتې یو
اغزي پرست یو، گلپرست نه یو
مور له هر خلی نه بت نه جوړوو
مور بت شکن یو، بت پرست نه یو

ته د بديا په ساره زره كې كړې
دراروان ژوندون تاوده تخمونه
زه هم دې شاره ته اوبه سيخوم
چې زرغونه شي ستا دلاس گلونه

آخربه و خوځي ويده بادونه
په بدمستی په وطن باندي
آخربه و سپري بپوزلي غوتې
سور لمر به خورشني په چمن باندي

لاره اورده ده، كړلېچونه لري
خو ته په منلو كې ستومان نه يې
پنښې دې يووړې د سارا ډبرو
خو ته په مخ كې پښيمان نه يې

واوره زما دا پښتني خبره
شاعره خو به، خو په مخ به خو
كه په لېمو او په خاپوړو تڼ شي
خان به منزل ته خامخا رسوو

ته چې لوی غم لري، لوی زغم لري
دلويې لارې تڼ لوی زغم غواړي
تا دا كچني غمونه، نه غموي
ستا پهلوان زړگي، لوی غم غواړي

ته چي دوينو په لړلي لار ځي
له خپل هدف څخه مخ نه تاوه وي
د قرباني په وخت كې جگي جگي
دا په تا پوردي مابه نه هېروي !

جلال آباد ۵ر۶ر۱۳۵۶

دادب او سياست د ډگر خواره ملگري محبوب شاه سنگر ته ځوابي شعر:

محبوب سنگر ته

بيا د ختيځ د نندارو له لوري،
دلورو څو كود سرو شويو كنارو له لوري،
د جنگيالو له لوري،
زموږ د خلكو له سنگره آوازونه راځي
سره دريا بونه راځي.
مالا پخوا وي: دمړه شوي تناره له ايرو
او دپلرو له سرو شويو رغلو،
ديوي ژوندي سپرغي له لوري
د عشق د تبې په شان،
نويو رغلو ته پيغامونه راځي

او د بلبد و لپاره
نويې بټۍ ته د اورونو دريا بونه راځي .

مالا پخوا وې چې زموره مور به
نوي زمن وروزي
دوی به د گلو پر ځای
د نازولو پر ځای
لمرو وهلي سپاندې
او د غرو رغوونو د وحشي بوټو چمن وروزي .

مالا پخوا وې چې په تورو شپو به
او د تيارې په غلو به،
په ور کولارو، سپرو د بڼتو،
ويدو شويو غرو به:
رون او آزاد او طلايي لمرير غلونه وکړي،
وطن به و ناڅي تاريخ به يې سيلونه وکړي .

مالا پخوا وې: دا لوېدلي کسان
دا گروان خيري، بير شري، خوړل شوي کسان
دا درنځونوزمن،
د مرضونوزمن،
داد باجونو، بېگارونو، تاوانونوزمن
دغه دلوزي، سپکاوي او کړاوونوزمن
دا دغمونوزمن .

دابه ژوندي شي ،
دابه و خاندي او بنا د به شي ،
دابه راوينس شي ، دابه پاخي او آزاد به شي .

د غرو له شان نه طلايي تارونه
په تورو ورېځو او په خو کو باندي
دراختونکې لمر شغلې خوروي ،
په تورو تالو ، سپرو پر بنو باندي
سرې پلوشې خوروي ،
حکمه د تاسي شاعر
د اور د خدای مخې ته
دهر کلي لپاره
اور غور ځوونکې ترانې خوروي !

کابل ۲۰ ر ۶ ۱۳۵۶

داکتوبر دا انقلاب د شپيتم تلين په هر کلي کي

سپېدو ته

سپېدو، سپېدو، سپېدو!
په تيارو غرو کي درنا د خوریدو سپېدو
په وطنپال زړه کي درزم او حماسو سپېدو
سپېدو، سپېدو، سپېدو!

یه د غمجنې شپې پر ستنه کي ویدو سپېدو
یه د آسمان توره کاسه کي د شیدو سپېدو
یه تورو لرو کي د لمر د خندېدو سپېدو
د آزادی د خورېدو سپېدو
لمني سرې کره! ...

لمني سرې کره، د تيارې لمني
دايخ وژلې، د ابې روحه، د اسرې لمني
د وحشي غرونو ویدوونکې بې اسرې لمني
پېرې پېرې د جگو خو کو سرو سيوروته پرتې لمني
شاعرو سترگو ته نیکاره کره د اسپرې لمني
چې ستا په وړانگو کي سرې شوې لکه سرې لمني
اې دانسان دوينېدو سپېدو
سپېدو، سپېدو، سپېدو!

ته چي را خېژې دتیارې خښتنان ورک شي، ورک
درنایي دښمنان ورک شي ورک،
دا چيروونکې دېوان،
دا دانسان په وینو روزدي لېوان،
دا دتیارو حا کمان،
دادنړۍ او سپړیتوب او دوطن غلیمان ورک شي، ورک
اي دنړۍ دوینېدو سپېدو
دامېدو دترانو سپېدو
سپېدو، سپېدو، سپېدو !

ته چي را اوړې دآسمان په کنارو سپېدو
ياسرې وربخې تودوې په سرو لمبو سپېدو
ياسينه سروپې دبامیان په مړو اړو سپېدو
ياننه باسي نوې سا په هدیرو سپېدو
یادوطن په غم لړلیو سردرو سپېدو
زه درته گورم ...
... زه درته گورم ننداره دې کوم
ستادراتلو، دپلنېدو، دلمرېدو سپېدو
دبرېدو سپېدو
سپېدو، سپېدو، سپېدو !

شپه که تیاره ده وپروونکې نه ده
داوړدو لارو- لاروو ته خورونکې نه ده

کږه وږه ده ، توفاني ده ، خو دلورې ور کوونکې نه ده
یه خا مخا په تیارو غرو د پلنېدو سپیدو
زمون آسمان ته د سره لمر دراختو سپیدو
سپیدو ، سپیدو ، سپیدو !

گوره دلمر گلونه ، گوره دلمر گلونه
آسمان سره کړي د سحر گلونه ،
له ورايه بنکاري چې غوړېزي لرو بر گلونه
د سباوون په سرو وریځو کې دلمر گلونه
د پاڅېدنو ، یرغلونو او ظفر گلونه
د ځنځیرو د ماتوونکې اکتوبر گلونه
گوره دلمر گلونه ،
گوره دلمر گلونه !

هاغه دي وغوړېدل ،
هاغه دي وغوړېدل ،
ماته یې عطر راځي ،
زه یې رنگونه وینم ،
اې د گلونو رنگووو سپیدو
داکتوبر دخوړېدو سپیدو
سپیدوو سپیدو ، سپیدو !

کابل ۱۶/۸/۱۳۵۶

دا شعر د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند خورلسم تلین ته چې گوندیان یې د
وحدت تلین بولي، بخشل سوی دی.

زیری

زبری، زبری، زبری چې سینونه سره یو شوو
خمکه سره یوه شوه، او چت غرونه سره یو شوو
پورته په آسمان کې تندرونه شره یو شوو
بنکته په لښکر کې سنگرونه سره یو شوو
متې او منگولې او لاسونه سره یو شوو
زړونه، دماغونه، ځگرونه سره یو شوو
هیلي، امیدونه او عشقونه سره یو شوو
فتحې سره یو شوې، شکستونه سره یو شوو
وخاندئ ملگرو
وخاندئ ملگرو

ځکه سره یو شوو، ارمانونه سره یو دي
زموره باورونه، ایمانونه سره یو دي
لاره سره یوه ده، منزلونه سره یو دي
تورې او ننگونه، غیرتونه سره یو دي
تالندې، برېښناوې، توفانونه سره یو دي
زموره زولنې او زندانونه سره یو دي
زموره ځنځیرونه او دارونه سره یو دي

زموره په مرگونو کې قبرونه سره يو دي

زموره په بزمونو کې جامونه سره يو دي

پورته کړئ جامونه

پورته کړئ جامونه

راشيه ملگرو چې جامونه سره جـ□ـ کړو

راشئ په مرچه کې آوازونه سره جـ□ـ کړو

خلکو ته ورننوزو لاسونه سره جـ□ـ کړو

وخوځو په غرو کې غيرتونه سره جـ□ـ کړو

لاړ شو کار خانو ته غضبونه سره جـ□ـ کړو

خلک او وطن او هدفونه سره جـ□ـ کړو

کلي او کيږدئ او کنډرونه سره جـ□ـ کړو

پښې سره مضبوطې کړو، سرونه سره جـ□ـ کړو

جار شويو تر بله ، بيرغونه سره جـ□ـ کړو

داده زمور لاره

داده زمور لاره

پرپرديئ چې دخلکو آوازونه سره يو شي

پرپرديئ چې سرکشه دريا بونه سره يو سي

پرپرديئ چې بادونه سپلاوونه سره يو شي

منډې سره يو شي ، يرغلونه سره يو شي

وربځي او باران او تندرونه سره يو شي

ماتي سره يو شي ، ذلتونه سره يو شي

پرپرديئ چې ننگونه او شرمونه سره يو شي

زمون د زړو دننه سره اورونه سره یو شي
دغه ناصور شوي پرهاړونه سره یو شي
وینه سره یوه شي ، او رگونه سره یو شي
دادی زمونږ عزم
دادی زمونږ عزم

داد کړاوونو ، عذابونو ، بيماري وطن
دا د دروېزو ، دمحتا جیواو خواري وطن
داد بدنامیو، ذلتونو او خدري وطن
دغه د دېوانو او بلاوو او پېري وطن
دغه د مرگونو ، تبا هیو او تېري وطن
داد بدخشان او کندهاراو دهری وطن
دا به گلستان شي د کارگرو دبري وطن
دا به ښکلی کور شي د ولسونو د وروري وطن
گواکې دخلاصون او آزادی او سروري وطن
مونږ به بریالي شو
مونږ به بریالي شو

هر چېرې چې یاستیه ملگرو په ملکونو کې
کلیو ، کروندو کې، په درو یا په ښارونو کې
یاد انقلاب د سرغندوی په سنگرونو کې
یاد استبداد د زندانو په تورو خونو کې
زېری مې در باندې توره یو شوو په ننگونو کې
یو شوو په ننگونو کې او یو شوو په جنگونو کې

لور مو شوو سرونه دننگيالوپه سرونو كې
وم خلبده توره دتور ز نوپه صفونو كې
ج □ موسور بيرغ شود كارگروپه گوندونو كې
دا زمون ارمان و
دازمون ارمان و

كابل ۱۰ ر ۱۰ ر ۱۳۵۶

د کتاب فهرست

- موضوع مخ
- دنور محمد تره کي یادداشت
 - د اطلاعاتو او کلتور دوزیر یادداشت
 - دامین افغانپور سریخه
 - راتلونکو ته
 - وطن ته
 - خلکو ته
 - دخودی یون
 - دپسرلي آواز
 - دنجونو مینه
 - ساقی ته
 - دا وطن به ښکلی شي
 - آزاد پرواز
 - گونځ شوي فریادونه
 - انساني چیغه
 - دمبارزې سر
 - زمونږ وطن به آزاد شي
 - داغزیو لار
 - زما انتخاب
 - دخلکو غیرت
 - دلمر جونگره
 - دخڼو جال

- نو یون -
- د زمان شرح -
- دامید زرینې وړانگې -
- د ژوند قصه -
- زمان تښتې -
- اغزي او گلونه -
- کمزورې رڼا -
- حرکت -
- د پېړیو په بټۍ کې -
- زه به تر خو ژاړم -
- دوینولار -
- د عشق برخه -
- دا د ځمکو غل -
- د عشق سندري -
- زما تندي -
- گربت او تپوس -
- زما شعر -
- نو ی عاشق -
- جوالي ته -
- انسان اسیر دی -
- بڼځه -
- د عشق زور -
- فریادي نفس -
- زما شپه او ورځ -

- درزمونو پر لور.....
- دبوسې سوال.....
- دجنګ سنگر.....
- درسوايي شوق.....
- زمور ژوند.....
- دميني نا كړدې.....
- كه حسن نه واى.....
- مرور يار ته.....
- دتوفان بچى.....
- خونې سترگې.....
- انقلاب راروان دى.....
- غزل.....
- گرداب.....
- شاهدان پرغلو.....
- د اوبنكو سېلاب.....
- لندنى ټوپى.....
- د بنځې ژړا.....
- رهبر.....
- غزل.....
- درستم لار.....
- خراباتي پردېس.....
- پيغام.....
- غرونه او سلامونه.....
- دجاپان سباوون.....

- انتخاب -
- ماهپر کره -
- ای زماورانہ وطنہ -
- مایا کوفسکی په مسکو کې -
- قلندر شاعر -
- د سبو غوټه -
- له زمانې سره یو ځای -
- بولله په پسرلي کې -
- بولله دوطن په پرتم او ماتم کې -
- د زردشت د بنار پسرلی -
- وطن ته -
- د پولادوزره -
- وطن ته -
- تیر شوی بهار -
- کله چې ونړېږي تور قصرونه -
- د پښتون برخه -
- د ځوانۍ لمبې -
- ځوان ته -
- د سپاهيله -
- ملگرو ته -
- سرې وریځي -
- د آسمان بدل رنځ -
- دابه څوک وي؟ -
- یادونه او درمندونه -

- کله چې رڼا تپه شي
- سيلاڼي بزگر
- تا يا دومه
- د یتیم برخه لیک
- دا د پکتیا غرونه
- جا پانی نجلی
- د خاوري او خلکو پر لور
- ملگرو ته
- غرونه پده
- نوی آهنگ
- د پښتانه تقدیر
- د بخت لوبه
- دا پښتون
- د وطن بڼه
- د سر شیندل
- د مردی نښه
- د زیار ایستونکو لښکر
- پسرلی راروان دی
- د شهید شوي اتل په یادو
- پاڅپړه وطنه!
- اې دنوي عصر باده
- رښتینې مینه
- دا وطن
- د شهباز سرود

- دھسک پر پلاز
- شهبازي کوخري
- اي دشپي لارويو
- تاريخ
- شاعرہ
- گورہ شاعرہ
- اور ژبي شاعر تہ
- محبوب سنگر تہ
- د سپيدو هر کلی
- زہری